

IZHAJA VSAK DAN

od nedeljah in praznikov od 5., od ponedeljkih od 8. zjutraj. Poročila št. 73. se prodajajo po 3 nv. (6 stot.) v mnogih nakupnih v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Pistoji, Sezani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele št. po 5 nv. (10 stot.)

IZHAJA SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 mm. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. Partitice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 4 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka vrsta vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelak uprave "Edinosti". — Plačuje se izključno le upravi "Edinosti". Plačljivo in toljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva "Edinost" za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za leto 1913 24 K, pol leta 12 K, 3 meseca 6 K; na vsako leto brez dopolnilne naročnine, se uprava ne odzira. Naročnina na nedeljske izdaje "EDINOSTI" stane: v celotni letni Kros 2-00, za pol leta Kros 1-00.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilno vana pisma se ne sprejemajo in rekapital se sv. vračajo.

Naročnine, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista UREDNIŠTVO: ulica Georgije Galatzi 26 (Narodni dom).

Redakcijski in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lascioni. Posredniški lista "Edinost". - Nacionalna Tiskarna "Edinost" vplazna zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Georgije Galatzi št. 26.

Polno-izdatnični račun št. 841-652. TELFON B. 11-59

ODPUST REZERVISTOV IZ BOSNE.

Napad „Hamidie“ na Medovo in Drač

MIROVNI POGOJI BALKANSKE ZVEZE.

Sporazum med Avstrijo in Rusijo glede Skadra? — Veleposlaniška eunija v Londonu.

DUNAJ 13. (Izv.) V političnih krogih se zagotavlja, da je prišlo danes med Avstrijo in Rusijo do jako važnega sporazuma glede skaderskega vprašanja, ki je ba je rešeno v smislu avstrijske zahteve. Dalje se poroča, da je Avstrija glede Djakovice priznala srbsko stališče, tako da dobito mesto Srbija. V koliko so te vesti resnične ali ne, se ne da kontrolirati. Potrjujejo pa se ne-le iz krogov trzveze, ampak tudi iz krogov tripeleantente.

Verjetno je, da pride skadersko vprašanje že na današnji seji veleposlaniške reunitje v Londonu na razgovor in če je vesto sporazumu med Avstrijo in Rusijo resnična, potem se lahko z vso gotovostjo pričakuje, da pride do jako važnih in dalekosežnih sklepov.

Za slučaj, da bodo velesile smatrale skadersko vprašanje za rešeno, bo najbrže tudi sprejet avstrijski predlog, naj napravijo velevlasti v Belgradu in Cetinju kolektivni korak in prijazno nasvetujejo obema vladama, naj Srbi in Crnogorci nikar več ne prelivajo zama krvi pred Skadrom.

Politični krogi pričakujejo radi tega z veliko napetostjo in nestrpnostjo vesti, ki bodo poročale o vspehu današnje londonske konference.

Jako važno za presojanje situacije je vprašanje, če so zavezniki danes pričeli z napovedanim generalnim naskokom na Skader ali ne. Dosedaj še ni nobenih poročil. Zalosten utis napravljajo danes zvečer vesti, ki prihajajo od Jadranskega morja, kjer je turška križarka „Hamidie“ pod poveljstvom svojega v resnici jako pogumnega kapitana Reut beja izvršila dejanja, ki so povzročila srbski transportni armadi občutno škodo.

LONDON 13. (Izv.) Današnja seja veleposlaniške konference se ni vršila, temveč je bila preložena na soboto. To se smatra za znamenje, da sporazum med Avstrijo in Rusijo glede skaderskega vprašanja faktično še ni popolnoma gotov, četudi se tudi v Londonu zatrjuje, da sta se obe državi že znatno približali, tako da je v kratkem pričakovati definitivni kompromis.

„Hamidie“ bombardira Medovo in Drač.

CETINJE 13. (Izv.) Po poročilih, katera so dobili tukajšnji uradni krogi, je včeraj turška križarka „Hamidie“ bombardirala luko Medovo, kjer so se izkrcale srbske čete za Skader. Pri bombardiranju so bili štiri grški parniki in sicer „Christo Maritis“, „Ventotis“, „Ertis“ in „Trifilla“ težko poškodovani. Dva parnika, ki sta pripeljala živež za srbsko armado, sta se vžgala; na ostalih parnikih so bili vojaki in municija, a je bilo k sreči izkrcanje že dokončano. Žrtev bombardiranja je postalo okolu 10 ljudi.

MILAN 13. (Izv.) „Corriere della Sera“ poroča iz Belgrada z dne 12. t. m.: Križarka „Hamidie“ se je pojavila tudi pred Dračem in bombardirala mesto. Srbske čete so dobile ukaz, naj se umaknejo v notranjost. Domneva se, da čaka „Hamidie“ sedaj pred Valono na srbske transportne čete. Grško brodogeje se pripravljajo na lov na turško križarko.

DUNAJ 13. (Izv.) Tukajšnji uradni krogi so dobili danes obvestilo, da je turška križarka „Hamidie“ danes zalotila pri Medovi štiri grške transportne parnike, na katerih je bilo 4000 srbskih vojakov in jih pričela z največje bližnje obstreljevat. Ena ladja se je takoj potopila, z njo več sto srbskih vojakov, ostale tri ladje pa so bile težko poškodovane. V koliko so te vesti resnične, se ne more kontrolirati. Uradno se še ne potrjujejo in tudi nasprotujejo belgrajskim poročilom. Če se tičejo istega dogodka, ali pa več dogodkov, je treba še počakati.

BELGRAD 13. (Izv.) O napadu turške križarke „Hamidie“ na Drač in Medovo, so došla dosedaj semkaj sledeča poročila:

„Hamidie“ se je včeraj okolu opoldne pojavila pred Dračem in izstrelila na srbski tabor 10 strelcov, ne da bi napravila kako škodo. — Nato je odplula proti Medovu in se približala luki na 4 in pol km. Izstrelila je na luko in srbski tabor 30 strelcov.

Srbska obrežna artilerija je otvorila na križarko takoj hud ogenj in prisilila križarko, da se je umaknila na odprto morje. „Hamidie“ je nato še iz daljave nadaljevala bombardiranje. Izstrelila je še okolu 100 krogelj, ki so bile večinoma namerjene na luko. V taboru bombardiranje ni napravilo nobene škode, pač pa sta bili zadeti dve ladiji, na katerih je bila municija in transport konj. Ena ladja je izgubljena. V luki se je ravno vršilo izkrcavanje konj in municije. „Hamidie“ je z bombardiranjem napravila na srbski strani precejšnjo škodo: 50 vojakov je ubitih, okolu 100 ranjenih. Izkrcanje iz ostalih ladij se je izvršilo v popolnem redu.

Kakor so poročila, je „Hamidie“ že par dni zasledovala grške transportne parnike in samo čakala na ugodno priliko, da jih napade. Ker jih ni dobila v Draču, je odplula takoj proti Medovu.

Iz Aten so dobili srbski vojaški krogi obvestilo, da so imele vse grške ladje strog nalog, da stopijo v varstvo grške mornarice, ki ima svojo bazo na otoku Krfu. Te štiri ladje pa se niso držale povelja in se niso oglašile pri otoku Krfu, ampak so odšle iz Patrasa takoj v Drač. Grška vojna uprava bo radi tega uvedla proti vsem štirim kapitanom strogo preiskavo.

Vsi ostali transportni parniki so radi nesreče v Medovu zadržani in grško brodogeje je dobilo nalog, da izsledijo križarko „Hamidie“.

CETINJE 13. (Izv.) Uradni list poroča, da je bilo pri Draču ubitih 10 srbskih vojakov, več pa ranjenih. V Draču je došlo sedaj več grških torpedovk. „Hamidie“ se je umaknila sedaj najbrže proti Italiji.

CETINJE 13. (Kor.) (Uradno.) V luki Medovi se je nahajal med bombardiranjem tudi Lloydov parnik „Scutari“, ki je ostal nepoškodovan. Malo pred bombardiranjem Drača se je peljal princ Mirko s kraljevsko jahto iz Bara v Dučinj, da obišče generala Martinoviča v vojnem taboru. Princ se je izkrcal pri Sv. Nikolaju, jahta pa, ki je zapazila prihod „Hamidie“, se je umaknila v Sutomer.

DUNAJ 13. (Izv.) V pozni nočni uri so dognale uradne poizvedbe, da je prvotna dunajska vest, da bi bile pri bombardiranju Medove vse štiri grške ladje z moštvo vred potopljene, nepravilna.

RIM 13. (Izv.) Tukajšnji listi so dobili obvestilo, da so odplule grške ladje v ožino Otranto in jo zastražile. Poveljniki grških ladij upajo, da „Hamidie“ ali zasežejo in jo uničijo, ali pa zaženejo ob italijansko obal in prisilijo, da se umakne v kako nevtralnito italijansko pristanišče, kjer bo potem razorožena. Vprašanje, kako je mogla križarka bombardirati grško brodogeje v Medovu, oziroma zakaj je priplulo v luko brez spremstva vojnih ladij, je sedaj predmet preiskave, ki bo dognala, koliko so krive nesreče grške oblasti.

Mirovni pogoji balkanske zveze.

BELGRAD 13. (Izv. Uradno.) Uradna „Samoupravna“ poroča, da je balkanska zveza sklenila staviati sledeče pogoje za obnovitev mirovnih pogajanj:

1. Voljna se nadaljuje toliko časa, da bo definitivno sklenjen mir.
2. Kot baza novim mirovnim pogajanjem služi predlog, da mora tvoriti bodočo mejo med balkanskimi zavezniki in Turčijo linija Midija-Rodosto. Galipolski polotok ostane v turških rokah, ostalo ozemlje, zapadno od linije Midija-Rodosto, pa pripade balkanski zvezi, izvzemši Albanije, kateri določijo mejo velesile.
3. Odstop Drinopolja, Skadra in Egejskih otokov še pred mirovnimi pogajanj.
4. Vojna odškodnina.
5. Avtonomija kristjanov.

Sklicanje veleposlaniške konference v Petrogradu.

BUKAREST 13. (Izv.) Sklicanje veleposlaniške konference v Petrogradu se je vsled ruskih jubilejnih slavnosti nekoliko zakasnelo, vendar pa se to zgodi v najkrajšem času. Tu z velikausko nestrpnostjo pričakujejo rezultat, ki bo odločil usodo kabineta Majorescu.

PETROGRAD 13. (Kor.) Kakor se poroča, se vrši prva meritorna seja petrograjske veleposlaniške konference koncem prihodnjega tedna. „Den“ poroča, da je Bolgarska naznanila ruskemu zunanjemu ministru, da se v vsakem slučaju podvrže razsodbi konference, dočim je Rumunija sprejela le posredovanje.

PETROGRAD 13. (Izv.) Jutri se vrši prva seja petrograjske veleposlaniške konference, ki bo razpravljala o bolgarsko-rumunskem konfliktu. Konferenci bo predsedoval zunanji minister Sasanov.

Demobilizacija v Bosni.

DUNAJ 13. (Izv.) Uradno se poroča iz vojaških krogov: Poveljnika XV. in XVI. armadnega zbora v Bosni sta dobila dovoljenje, da smeta po lastni razsodnosti odpuščati za kratko dobo one rezerviste, ki niso doma iz teritorialnega obsega obeh armadnih zborov. Zato bo že prihodnje dni odpuščen večji del rezervistov iz severnih in tudi slovenskih dežel.

Obleganje Skadra.

CETINJE 13. (Kor.) Uradno se poroča: Zastopniki velevlasti so se danes zglasili v zunanjem ministru in intervenirali, da se dovoli vsemu civilnemu prebivalstvu v Skadru, prost odhod iz mesta. Minister je odgovoril, da bo to sporočil ministrskemu svetu in še tekem današnjega dne odgovoril.

Srbska transportna armada.

PETROGRAD 13. (Izv.) Petrograjski brzojavni urad poroča, da šteje srbska pomorna transportna armada za Skader, 28000 mož.

Dimitrijevič — poveljnik drinopoljske armade?

SOFIJA 13. (Izv.) Radko Dimitrijevič, zmagovalac pri Lozengradu in Lüte Burgasu, ki se nahaja sedaj v Sofiji, je bil sprejet od kralja v daljši avdienci. Govori se, da ni izključeno, da sprejme vrhovno poveljstvo nad drinopoljsko oblegovalno armado.

Grški guverner v Janjini.

ATENE 13. (Izv.) Bivši zunanji minister Zografos, je imenovan grškim guvernerjem v Janjini.

Ogrska poslanska zbornica.

Hrupna obstrukcija opozicije. - Policija v zbornici.

BUDIMPEŠTA 13. (Izv.) Poslanska zbornica je bila danes zopet pozorišče velikih kravalov. Opozicija se je skoro v polnem številu vrnila v zbornico, da s silo prepriča glasovanje o škandaloznem novem poslovniku.

Tisza se je dobro pripravil za vsak slučaj. Zastražil je trg pred parlamentom s policijo in žandarmerijo, ki nista dovoljevala nobenega zbiranja na ulici. Za sejo je vladalo velikanško zanimanje in to tembolj, ker je vse z nestrpnostjo pričakovalo, če se bo Tisza v boju z opozicijo zopet posluževal svoje nepostavne junijske taktike in poklical policijo v zbornico. To se je tudi zgodilo. Zloglasni policijski inspektor Pavlik se je na ukaz grofa Tisze zopet pojavil v zbornico, da iztira iz nje opozicijo.

Poslanec vladne večine so že po devet uri pričeli prihajati v zbornico in so se polnoštevilno udeležili seje. Opozicija se je zbirala v klubovih prostorih ljudske stranke in odšla korporativno pod vodstvom posl. Julija pl. Justha v zbornico. Skupno je bilo okolu 100 opozicijsincev.

Po deset uri je dospel grof Tisza in otvoril sejo. Obdalo ga je okolu 10 mlajših vladnih poslancev. Komaj je pričel govoriti, ko se nenadoma dvigne Justhovec, posl. Lovaszy in prične govoriti.

Vladni poslanci so začeli razbijati in vpiti, da je bilo strah in groza. Opozicija je nasprotno Lovaczu, katerega ni bilo čisto nič slišati, ploskala in klicala neprestano „Eljen“. Tisza je zvonil in zvonil, a hrup in tušč je postal vedno večji. Demonstracije so se udeležili samo poslanci Justhove stranke, dočim so bili pristaši Kossuthove in ljudske stranke popolnoma mirni. Slišati je bilo vse mogoče klice: Sol! Sol! Tatovi, vi ste kradi! Koliko je veljala volitev v Aradu.

Tisza je mirno poslušal, si zapisoval najbolj glasne poslance in dal takoj na glasovanje, naj se izroče imunitetnemu odseku. To je opozicijo še bolj razkačilo. Nastal je nepopisen krik, dočim je vladna večina ploskala. Lovaszy se ne zmeni za glasovanje, ampak govori kar naprej. Posl. Rath zavpije

večini: Veselite se, saj bo denar razdeljen med Vas!

Ko je Lovaczy končal svoj govor, prične govoriti poslanec Abraham, tudi pristaš Justhove stranke, katerega je večina na vse mogoče večine zmerjala. Ker Tisza ni mogel napraviti miru, je kar med Abrahamovim govorom sejo suspendiral, nakar so poslanci sami ostali v zbornici. Kravali so kljub temu trajali naprej. Med piskanjem in žvižganjem je bilo čuti strašne glasove avtomobilskih tromb. Ko se je hrup nekoliko polegel, je opozicija klicala: „Eljen Justh! Eljen Desy!“

Po preteku pol ure je Tisza sejo zopet otvoril, nakar je zbornica po kratki debati sprejela predlogo o poslovnem redu v splošnem in v detajlih.

Med tem pa sta že prišla policijska nadzornika Pavlik in Beniczky s policijo v zbornico in se postavila za opozicijo. To je opozicijo silno razburilo. Kravali so se ponovili.

Opozicija je psovala policaje in jih pozivljala, naj se odstranijo iz zbornice. Tu stopi Pavlik pred Justha in mu naznanja, da mora po višem ukazu odstraniti več poslancev iz zbornice, nakar je nastal zopet oglušč hrušč.

Ko je nastal mir, je podal poslanec Justh sledečo izjavo:

„Predsednik zbornice oziroma vlada nima nobene pravice, pošiljati policijo v zbornico in se postavljati za opozicijo. To je opozicijo silno razburilo. Kravali so se ponovili. Opozicija je imela kratko sejo, na kateri je sklenila, da se snide pred prihodnjo sejo ob 9 dopoldne v klubovem lokalu ljudske stranke.“

V zbornici je po odhodu opozicije poročevalac imunitetnega odseka Kiss poročal o sklepu odseku glede izključitve 10 poslancev. Predlog je bil enoglasno sprejet. Med drugimi je bil posl. Rath izključen za 10 sej.

Nato je Tisza naznanil, da se vrši prihodnja seja dne 15. t. m. in je zaključil sejo.

Sklicanje tržaškega deželnega zbora.

DUNAJ 13. (Izv.) „Wiener Zeitung“ objavlja cesarski patent, s katerim je sklicanih več deželnih zborov k zasedanju, med drugimi gališki za 18. t. m., tržaški za 27. t. m.

Imenovanja pri mornarici.

DUNAJ 13. (Izv.) Kontreadmiral Hmelaj je imenovan za poveljnika luke in trdnjave v Pulj. Kontreadmiral Njegovan je imenovan poveljnikom I. eskadre, kontreadmiral Barry pa poveljnikom II. eskadre.

Samomor soproge srbskega poslanika Vuica.

REKA 13. (Kor.) Soproga srbskega poslanika v Rimu dr. Vuica, ki se je radi bolezn preselila na Sušak, si je danes iz tuge pognala kroglo v senca. Odpeljali so jo v umirajočem stanju v sanatorij.

Politično društvo „Edinost“ sklicuje sestanek zaupnikov tržaške okolice za prihodnje občinske volitve za nedeljo, dne 16. marca 1913 ob 10 dopoldne v „Narodnem domu“ v Trstu.

DNEVNI RED:

Posvetovanje o predpripravah za bližajoče se občinske volitve.

Opomba. Kdor želi vabiti, naj se priglasi. Vabljeni smejo druge prvesti s seboj.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Nove poti ?

Vest, da sta se Rusija in Avstro-Ogrska končno vendar sporazumeli za delno demobilizacijo na svojih mejah, pozdravlja vsa naša javnost z zadovoljstvom. V prvič in v glavnem zato, ker to obojestransko dogovorjeno odredbo vojaške naravi mogoče logično smatrati kakor znak, da je tudi politična napetost med obema državama ponehala, da pride vendar polagoma mej njima do prijateljskega razmerja, kakoršnjega si moramo le želeli v interesu obeh držav in v pomirjenju posebno še nas Jugoslovancev, ki smo že po svojem nacionalnem čustvovanju trpeli nake radi trajne napetosti med obema velikima državama, in ki smo, kakor neposredni sosedje Balkana, tudi kakor državljani najintenzivnejše občutili, koliko trpe gospodarski interese države vsled antagonizma med monarhijo in slovenskim svetom: Rusijo in balkanskimi državami.

Sporazum med Avstrijo in Rusijo bi pozdravljali še posebno mi Jugoslovanci, ker oživlja v nas nado, da ta sporazum ne more ostati brez posledic tudi za naše razmerje do balkanskih držav: ker po odpravi napetosti na severu mora že po logiki dejstev — vsled tesnih vezi med Rusijo in Balkanom — slediti pomirjenje tudi na jugu.

In to bi bila tista avstro-ogrška politika, ki jo avstrijski Slovanci, posebno pa mi Jugoslovanci, od nekdanj in dosledno zahtevamo in želimo ne le po svojem srčnem narodnem čustvovanju, ampak tudi radi življenjskih interesov skupne države.

Drugi razlog, da pozdravljamo vest o delni demobilizaciji na avstro-ruskih mejah, izhaja iz ozirov na ogromno gospodarsko škodo, ki jo trpe državljani ne le vsled nastale neznozne gospodarske depresije v mejnarodnem gospodarskem občevarju, ampak tudi zato, ker je našemu javnemu gospodarstvu vsled mobilizacije odtegnjenih na tisoče in tisoče delavnih rok, a tisočom rodbin njihovih — branitelji in vzdrževalci.

Ali ravno v tem razlogu je tudi razlog, da je naše zadovoljstvo le delno, ker je demobilizacija le delna.

Na severu bodo pod orožje poklicani deležni dobrote te odredbe, dočim bodo oni na jugu za sedaj izključeni. Ti morajo ostati pod orožjem in bodo morali oni sami in njihovi svojci — da, vsi državljani nositi še nadalje težka bremena mobilizacije na južnih mejah.

Kako dolgo in — zakaj?! V kako svrhu? Merodavni faktorji opravičujejo to menda z dejstvom, da je na jugu nakopičenega še toliko netiva ter da se bo moglo razoroževanje vršiti le v istem tempu in isti meri, kakor se bo manjšala nevarnost zapletljajev.

Ce se pa vprašujemo po vzroku, zakaj da se to nevarno netivo noče poizgubiti, oziroma zakaj, da se volilni faktorji naše države še vedno boje nevarnosti težkih zapletljajev radi dogodkov na Balkanu, pa jim moramo že odkrito odgovoriti, da je vzrok le v njih samih!

Gospoda naj le za A, ki so ga izrekli v razmerju do Rusije, izrečejo še B nasproti balkanskim državam, pa se polzljivo netivo in izgine nevarnost, kolikor se tiče naše države. Kakor so prišli — če smemo soditi po vseh znakih — do spoznanja, da je bila večna napetost med Rusijo in našo monarhijo le na kvar za to poslednjo, naj jim pride tudi spoznanje, da jedino dobra balkanska politika naše države more biti le politika dobrih odnosov — politik politika dobrohotnosti in prijateljstva.

To bi bila politika, na katero kaže naše včerajšnje dunajsko situacijsko poročilo, kjer je rečeno, da se je Avstrija odpovedala agresivni politiki nasproti balkanskim državam ter da se je odpovedala intrasigentnemu stališču glede Skadra in Djakovice.

Vsa dosedanja izkustva nas sicer silijo, da smo skrajno previdni in da to vest sprejemamo s skepto. Kjer se je doživelo toliko grenkega, ni lahko verjeti v dobro.

To pa moremo že reči z vso absolutno gotovostjo, da bi v hipu, ko bi res nastopila taka politika, kakor jo signalizira naš dunajski informator, prenehala vsaka nevarnost od strani balkanskih držav.

Vladni komunike v „Fremdenblattu“ k odredbi delne demobilizacije na rusko-avstrijski meji naglašajo, da faktično ni bilo nikdar takega navskrižja v interesih obeh držav, da bi opravičevalo krvav obračun. Gotovo. S to konstatacijo pa je tudi izrečena najstrožja obsodba vse dosedanje naše... nemško-madžarske državne politike nasproti ruski državi. Brez navskrižja v interesih vendar tolika napetost skozi leta in leta! V tej konstataciji je vsebovano priznanje, da za napetost ni bilo stvarnih razlogov, ampak da so delovali drugi razlogi politične in nacionalne naravi. V slabofobstvu naše politike je bil vir vsem zmedam in zmotam in vsem nevarnostim, ki so nalagale tolikih bremen avstrijskim državljanom. Istotako moremo trditi, da se dajo tudi interesi balkanskih držav spraviti v najlepši

sklad z onimi naše države — s pametno dobrohotno politiko.

Vprašanje je torej le, ali hoče avstrijska politika res zapustiti stare poti, ki so donosale toliko skrbi, toliko nevarnosti in toliko žrtev, in obrati nove poti, na kateri jej kažejo zgodovina, geografična lega, vsa evropska konstatacija in naravna misija naše države?! Od tega vprašanja je tudi odvisno, da-li se naši vojaki na jugu skoro povrnejo na svoje domove, da-li tisoči rodbin dobe kmalu zopet svoje hranitelje in vzdrževalce, a naše javno gospodarstvo nešteto delavnih sil?!

III. Slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani.

Barvne zletne razglednice. Zopet se pri nas uresničuje stara pesem: saj nimamo nič svojih originalnih novosti, da bi jih kupovali! In zopet odgovarjamo po stari navadi: Kaj pa še hočete? Dali smo vam veliko množino lepih zgodovinskih razglednic, ki sicer grede, ali prepočasni in bi zaslužile radi svoje zgodovinske vrednosti več odjemalcev. Več življenja v kupčiji z razglednicami želi si celokupni zletni odbor. Zdaj pa pridejo v kupčijo nove barvne razglednice — prva serija. Mojster Vavpotič jih je ustvaril mojstrski. Originalne so in krasne, da jih mora vsakdo kupovati. Nihče se ne more pritoževati, da se občinstvu nič posebnega ne nudi. Lahko rečemo, da je Sokol v razgledniški industriji storil svojo dolžnost in dosegel vrhunec, kakor glede sestave, tako tudi glede zgodovinskega pomena. Naj tudi najširše občinstvo stori svojo dolžnost.

Vavpotičeva trobarvna razglednica „Sokolova zvestoba“ nam kaže prizor zarana na zletišču. V daljavi ovijajo še lahke koprene ljubljanski grad, nebo pa osvetljuje zlatožarna jutranja zarja. Slavnostno okrašeno zletišče miruje, le čili Sokoli dotelavajo in posedajo po zelenih, s trobojnimi kamii okrašenih venci, ki prepletajo drogove na zletišču. V ospredju sta dva sokolska telovadca: prvi drži povešen sokolski prapor, drugi kleči pred njim in poljubuje rob prapora v znak neomejene zvestobe do sokolske ideje. — Posamezne razglednice so naprodaj po 12 vin. Pri večjem naročilu popust, kakor pri zgodovinskih razglednicah: pri 100 do 200 razglednicah 15%, pri 200 do 400 20%, pri več kakor 400 pa 25%. Društva in zasebniki morajo poslati znesek za naročene razglednice naprej, trgovci jih dobe v komisiji.

Zgodovinske zletne razglednice so še vedno v zalogi, dasi bi bile lahko že prodane pred Novim letom. Za vsakega Sokola je vendar važno, da ima vsaj nekatere zanimivejše slike iz zgodovine slovenskega Sokolstva. Zatorej bratje, širite zletne zgodovinske razglednice!

Pred Veliko nočjo smo! Na tisoče in tisoče razglednic se bo razpošiljalo širom naše domovine in tu se nam ne more očitati egoizem, ako želimo, da bi Slovenci in Slovenke v prvi vrsti segali po sokolskih zletnih razglednicah. Vsesokolski zlet bo zahteval veljkanska finančialna sredstva. Tudi je treba po vinarjih zbirati zletni fond in če tudi razglednice le malo nesejo, vendar je vse dobro, vse pospešuje naš namen po starem pregovoru: „Kamen do kama palača“. Priporočamo torej zletne razglednice ob letošnji Veliki noči!

Od podpredsednika častnega odbora brata Luka Sveteca smo prejeli kot prispevek k zletnemu skladu znesek K 50; enaki znesek smo prejeli tudi od kmetske posojilnice na Vrhniki v isti namen. Darovalcem bodi na tem mestu izrečena iskrena sokolska zahvala.

Na zdar! (Zvršetek.)
Predsedstvo „Slovenske Sokolske zveze“.

Domače vesti.

Vsem onim, ki so dobre volje! V soboto zvečer ob 8 se bo vršil v Narodnem domu v Trstu, kakor smo že večkrat napovedali, sestanek zaupnikov v zadevi volitve v mestnih volilnih okrajih. Politično društvo „Edinost“ ni moglo doposlati vsem posameznikom vabil na ta sestanek, a to naj ne odvrača nikogar, ki hoče sodelovati pri pripravah za bodoče volitve, da ne bi se udeležil sestanka. Zato tudi pričakujemo od vseh onih, ki so ob času priprav za zadnje volitve posvetili svoje moči naši stvari, da se zanesljivo udeležijo sestanka, in to ne samo oni, temveč da pripeljejo s seboj izmed prijateljev in znancev tudi še novih moči.

Časa, ki je na razpolago za pripravljajna dela, ni veliko; treba se je torej nemudoma lotiti dela z vsemi silami. Nasprotniki delajo s polno paro in store gotovo vse, da bi nam skrčili našo posest. Občni zbor italijansko-liberalne „Patrije“ se je obširno bavil z bodočimi občinskimi volitvami in vse je izzvenovalo v najnujnejši poziv, naj vse, prav vse sodeluje pri pripravah. Če oni delajo tako, ali naj mi zaostajamo?

Vsak torej, kdor čuti v sebi sposobnost za vodilno delo, pridí v soboto zvečer na sestanek v Narodnem domu! Čim več bo

delavcev, tem lažje se razdeli delo, tem lažje bo delo za vsakega posameznika in tem večji uspeh za splošnost!

Volilni odbor za Sv. Ivan. V Narodnem domu pri Sv. Ivanu se bo vršilo v soboto zvečer ob 8 posvetovanje v svrhu ustanovitve volilnega odbora za svetoivanski volilni kraj. Na to važno posvetovanje so nujno vabljene vsi volilci.

Šentjakobski odsek političnega društva „Edinost“ vabi vse gg. zaupnike, prav posebno pa mladino, na zelo važen zaupni sestanek, ki se bo vršil danes v „Del. konsumnem društvu“ pri Sv. Jakobu. Opozorjamo, da se bo razpravljalo na sestanku o vseh predpripravah za reklamacijsko postopanje kakor tudi o drugih važnih zadevah za volitve, vsled česar naj se blagovolijo vsi brez izjeme postaviti v službo za narodno stvar.

Trgovinski minister v Trstu. Včera je trgovinski minister najprej ogledal obrat tvornice za linolej, nato tvornico vegetabilnega olja in h koncu rafinerijo za petrolej. Ob eni popoldne se pa je odpeljal minister z vladnim parnikom „Pelagosa“ na Reko.

„Grazer Tagblatt“. Ta dnevnik, ki izhaja v glavnem mestu Štajerske in uživa različne podpore, je najodurnejši pojav v avstrijskem časopisju. S svojo nesramno pisavo je škodoval že tudi mestu Gradec v trgovskem razvoju. Kdor zasleduje pisavo tega skrajno šovenističnega glasila zadnjih 5 let in ni omejen na duhu, omamljen od nadutosti v smislu pisave tega lista, si mora le želeli vsestranskega trgovskega in industrijalnega razvoja naše države, mora — tudi če je Nemeč — najostreje obsojati divjanje recenega lista.

Ako bi uprava mesta Gradec preštudirala škodo, ki jo provzroča ta zarukani list se svojimi ostudnimi napadi na vse, ki niso njegovi abonenti, morala bi priti že davno do spoznanja, koliko škoduje ta gnus kupčiji graške industrije in tujskemu prometu s svojim zasramovanjem vsega slovenskega sveta. Gg. naj bi tudi pomislili, da tudi na Štajerskem industrija ne more vspevati brez slovenske delavne sile — da je ta sila komponent vsega gospodarskega življenja. Ali niso potem taki napadi na slovenski življenj naravnost brezvestni?!

Slovenci ne bi smeli trpeti tega gnusa v naših javnih lokalih. Čemu podpiramo take strupene sovražnike?

Brez komentarja. Iz Šepulj pri Tomaju nam poročajo, da gospod kapelan ni hotel dati neki ženski odveze, ker je povedala, da — čita „Edinost“. Ženska je odšla lepo k drugi spovednici, kjer je spovedoval g. dekan. In ta pametni mož in vzgleden duhovnik je dal ženski odvezo kljub temu, da čita „Edinost“. Brez komentarja.

Nemarnost ali negajivost? V zadnjem času prihajajo prav pogosto v naše uredništvo osebe, ki se pritožujejo proti tukajšnji poštini upravi zaradi neradne ekspedicije pisemskih pošiljatev. Tako se je dogodilo, da je oddal nekdo prošil petek popoldne okrog 6 ure v Trstu pismo, naslovljeno v Ajdovščino, a to pismo je prispelo v Ajdovščino šele v nedeljo. Naslovljenec je imel zaradi te zakasnitve znatno škodo. V pismu se mu je namreč sporočalo, da naj ne pride v soboto v Trst, ker njegova navzočnost ni potrebna; ker pa dotičnik ni dobil pisma v soboto, se je le odpeljal v Trst in je tako po nepotrebnem izgubil čas in denar.

A to ni edini slučaj. Zgodilo se je isti osebni tudi že, da je bilo drugi dan dostavljeno z navadno pošto vred. To se dogaja vedno le s pismi, odposlanimi iz Trsta v Ajdovščino, dočim pa dobiva naslovljenec v Trstu iz Ajdovščine poslano pismo še isti dan.

Kje je torej krivda? Ali vsled v nemarnosti ali negajivosti?

Inženirski izpit s prav dobrim uspehom je napravil dne 10. t. m. na češki tehnik v Pragi Janko Mačkoviček, član in nekdanji predsednik kluba slovenskih tehnikov v Pragi. Čestitamo.

Tolovajski napad. Peter Ferluga, posestnik na Konkoneju, se je nudi pred včerajšnjim v Trebčah po opravkih do večera. Ko je pa zvečer okolo 1/8 na povratku — šel po cesti med trebčanskim pokopališčem in vasjo Bane, je skočil iz gozdiča neki lopov ter mu, zagrabivši ga za prsa, zaklical: „Halt!“ Ko se mu je Ferluga iztrgal iz rok, ga je lopov zagrabil za grlo, a zopet se je napadeni osvobodil in jel bežati. A komaj je napravil kakih 15 korakov, so skočili še štirje iz gozdiča in začeli streljati za njim. Ker se je pa bežal bal, da bi ga, ako bi tekel naravnost po cesti, vendar utegnil zaleteti kak strel, je skočil s ceste in bežal preko polja proti Banam, kamor je prihitel (v konsumno društvo) ves prepaden, bled in upehan, tako da se je komaj držal po koncu.

Pred kratkim je bil napaden na poti proti Proseku neki tujec in napadalec je tudi imel revolver v rokah. Sedaj pa zopet ta napad. Kakor je videti, so varnostne razmere v naši okolici postale v zadnjih časih tako slabe, da je treba varnostni oblasti nujno priporočati, da stori nekoliko več za varnost prebivalstva, kakor pa je storila doslej. Naj bi pač varnostni organi posvetili nekoliko več pazljivosti tem razmeram, kajti končno je vendar nekoliko razlike v

tem, če se dogajajo taka hudodelstva, ali pa če kak mladenič tam gori na Opčinah nekoliko preglasno zakriči svoj „živio“. V takem slučaju je mož postaviti hitro „na lico mesta“, dočim ga pa gotovo ni tamka, kjer sredi ceste lopovi ustavljajo ljudi z revolverji in streljajo za njimi.

Trgovski tečaj. Gg. trgovce opozorjamo, da se vrši za vajence vsak ponedeljek, torek in četrtek redna šola v trgovskem tečaju.

V interesu napredka prosimo, da jih pošljete v šolo, za kar je treba plačati mesečno samo 1 K. Prijave se sprejemajo v šoli ob omenjenih dnevih in sicer vedno ob 8-30 zvečer in Ciril in Metodovi šoli na Acquedotto 20.

Družba Canadian-Pacific je zaprosila avstrijsko vlado za dovoljenje, da smejo njeni parniki pristajati v Novem Yorku. Vlada tega radi konkurence domačemu podjetju najbrže ne dovoli.

Slovensko gledališče.

Saočnja uprizoritev Ivo Vojnovičeve „Psyche“ je uspela v igralškem oziru prav dobro. Občinstva ni bilo ravno preveč, a za mededensko predstavo vendar še zadovoljivo število. Obširneje izpregovorimo o predstavi jutri.

V nedeljo popoldne se ponovi burka s petjem in godbo

„REZERVISTOVA SVATBA“.

Zvečer bo repriza Fallove operete

„DOLARSKA PRINCEZINJA“.

Mešani zbor gledališča ima nocoj pevsko vajo.

Porotno sodišče.

Pod predsedstvom podpredsednika dež. sodišča Claricija se je vršila v torek in sredo razprava proti Santu Garaviniju, rojenemu v Ravenni l. 1888, obtoženemu

hudodelstva ponarejanja denarja.

Obtožnica pravi, da je Garavini od meseca junija do začetka avgusta leta 1912. delal v Trstu iz manje vredne kovine komade po 5 grških drahem, 5 francoskih frankov, 5 belgijskih frankov, 5 in 2 italijanski liri, 5 švicarskih frankov in po 5 in 2 avstrijski kroni s pomočjo kalupov, ki si jih je napravil iz sadre po pravem denarju in zlitim iz srebra in cinka, ki jo je posrebraval na galvanični način.

Obtoženec je trdovratno zanikal krivdo in jo zvrčal na druge osebe, ki se nahajajo v inozemstvu.

Po dvanajstih razpravi, ki je nagrmadila ogromnega dokazilnega materiala za obtoženčevu krivdo, je sodni dvor stavlil porotnikom eno glavno vprašanje, glaseče se na ponarejanje avstrijskega, italijanskega, francoskega, belgijskega, švicarskega in grškega denarja; eventualno vprašanje, ali je imel pod svojo streho drugega ponarejalca denarja; dodatno vprašanje, ali je bil denar tako ponarejen, da ga ni bilo mogoče izpoznati.

Porotniki so glavno vprašanje potrdili z 9 „da“ in 3 „ne“, izključili pa so inozemski denar, eventualno vprašanje je odpadlo, ker so porotniki potrdili glavno vprašanje; dodatno vprašanje so potrdili z 8 „da“ proti 4 „ne“. Sodni dvor je nato prisodil Garaviniju 5 in pol leta težke ječe, pri čemer pa se odšteje polpeti mesec preiskovalnega zapora.

Branitelj dr. Zennaro je priglasił ničnostno pritožbo.

Včerašnja porotna razprava je bila odgodena na poznejši čas. Prišlo je namreč do ostrega spopada med predsednikom viš. sodnim svetnikom dr. Andrichem in braniteljem dr. Barzalom, bivšim drž. pravdnikom, ki se ni pokoril predsedniku, ki mu je odzval besedo. Dr. Barzala je sodni dvor kaznoval z globo 30 K, nakar je dr. Barzal odložil zastopstvo svojega branjenca. Poslal je nato predsedniku ostro pismo. Branitelja dr. Mandić in dr. Rossi sta nato tudi hotela odložiti zastopstvo, a ker tretji branitelj, dr. Petronio, ni hotel storiti istega, sta ostala tudi ona dva. Končno pa je predsednik odgodil razpravo na poznejši čas in to na stroške branitelja dr. Barzala.

Porotne obravnave se bodo vršile še ves ta mesec, konec jih pa bo dne 2. aprila. Tu priločujemo njih dnevni red: Včera, dne 13. marca je pričela porotna obravnava proti Ivanu Ivančiču in tovarišem radi umora. Ta bi se imela nadaljevati danes in morda še jutri, toda je odgodena na poznejši čas. Dne 17. prične obravnava proti Ermengidu Macuzu radi umora; dne 18. proti Etoru Giraldu in Antonu Negodi radi ropu in tatvine; dne 20. proti Ivanu Preselju radi žaljenja časti potom tiska; dne 21. proti Giovanniju Cianu in Augustu Lanzi radi žaljenja na časti potom tiska; dne 26. proti Antoniju Pirjevitcu radi hudodelstva goljuflje; dne 28. proti Ivanu Preselju radi žaljenja časti potom tiska; dne 31. proti Karlu Nassiguera radi žaljenja časti in javnega sramotenja. Aprila se porotno zasedanje nadaljuje in sicer pride prvi dan pred poroto

Josip Marčan radi uboja; drugi dan pa Paolo Bevilacqua, Mario Jaschi in Carlo Kohl radi ponarejanja denarja. S to obravnavo se zaključil sedanje porotno zasedanje.

Društvene vesti.

Odbornike „Glasbene Matice“ v Trstu, vabim k nocojšnjemu sestanku, ki se vrši ob 9 uri v gorenjih prostorih kavarnе „Balkan“. Namen sestanka je: „članstvo“.

Pevski zbor „Glasbene Matice“ v Trstu. Danes zvečer pevska vaja za mešan zbor. Prosim točno in vsi. Pevovodja.

Slovenska Čitalnica v Šklednju. Na občnem zboru „Slovenske Čitalnice“ v Šklednju dne 3. marca je bil izvoljen sledeči odbor:

Godina Alojzij, predsednik, Pahor Mihael podpredsednik, Godina Andrej tajnik, Flego Ivan blagajnik, Mihečič Josip knjižničar, Flego Anton in Flego Josip odbornika, Kariž Cezar in Flego Marij namestnika, Lavrenčič Anton in Sancin Anton pregledovalca računov.

Stavka v „Tržaškem tehničnem zavodu“.

Čas, v katerem se vrši stavka v „Trž. tehn. zavodu“, je zelo neugoden. Vsled vojnih zapletljajev je nastala velika gospodarska kriza, ki je spravila ob kruh na tisoče in tisoče delavcev. Zaostal je ves promet in delavstvo občuti bridke posledice brezposelnosti. Poleg tega pa je bilo delavstvo v omenjenem zavodu zelo slabo organizirano. Velika je četa tistih, ki niso hoteli slišati o organizaciji delavstva ničesar, dasiravno se jim je tolikokrat predočeval pomen organizacije in so se vabili, naj se ji pridružijo. Vsak pameten človek bo dejal, da se tam, kjer ni zadostno število organiziranega delavstva, pač ne more uprizoriti štrajka, tem manj, ker je gospodarski položaj, kakor omenjeno, tako silno neugoden. In delavstvo z ozirom nato tudi ni hotelo uprizoriti stavke, delavske organizacije pa še manj, ta stavka je bila delavstvu naravnost vsiljena. Delavstvo je hotelo, kakor je to storilo že večkrat, samo protestirati proti krivicam in v znak protesta je torej zapustilo delo, misleč, da bo to kaj pomagalo in da se na podlagi tega protesta razmere vsaj deloma izpremenijo. Toda ta poskus se je delavstvu ponesrečil, izjalovil.

Ravnateljstvo je reklo: „Zapustili ste delo, niste nas ubogali, ko smo vas pred tem korakom svarili, in zato ste odpuščeni!“ Izprli so delavstvo in zaprli tovarno, kar se pri prejšnjih protestih nikdar ni zgodilo. Sedaj so napravili ta korak brzokone ravno z ozirom na gorinavedeno krizo. Ravnateljstvo je najbrž komaj pričakovalo tega momenta. Zaradi tega to pravzaprav ni nikak štrajk, ampak izprtje delavstva. Štrajk je to samo v toliko, v kolikor delavstvo vztraja pri tem, da tako dolgo, dokler ne bodo sprejeli vseh izprtih delavcev v delo, nihče ne sme v tovarno.

Natančni nameni ravnateljstva nam seveda niso znani. Izjavilo je sicer, da sprejme one delavce, ki se zglase s knjižico, na delo, a kaj namerava pri tem, nam ni znano. Položaj se do danes prav nič ni izpremenil, je ravno tak, kakor onega dne, ko je štrajk nastal. Vsak dan se vrše shodi in vse delavstvo je solidarno. Shodi se vrše zato, da delavstvo vztraja, da ostaja složno. Socijalni demokrati izrabljajo celo stvar za agitacijo, kar je graje vredno. Na shodih govore o svojih konsumnih združenjih, agitirajo za nje in tudi za strokovne organizacije. Delijo tudi letake s pozivom: „Slovenski kovinarji, organizirajte se!“ Nadaje brošure „Razredni boj“ itd. To bi ne smelo biti. Kaj je mari štrajk zato, da oni na podlagi shodov, tiska itd. agitirajo za svoje zadruge in organizacije? Proti zlorabljanju te stavke v svrhu socijalno demokratične agitacije, moramo odločno protestirati.

Včeraj popoldne se je vršil v dvorani NDO javen shod NDO. Strokovni tajnik Brandner je v obširnem govoru razpravljal o stavki. Zlasti pa je razkrinkoval nezakonito ravnanje z delavstvom v „Trž. tehn. zavodu“, proti kateremu obrtno nadzorstvo ni ukrenilo ničesar. Ni dolgo temu, odkar je delavstvo v tej tovarni delalo tudi ob nedeljah, kar obrtni zakon prepoveduje. Obrtno nadzorstvo tega ni videlo, in še bi bilo tako, da si ni delavstvo samo priborilo nedeljskega počitka s tem, da enostavno ni šlo več ob nedeljah na delo. In tako, kakor tozadevno obrtno nadzorstvo ni napravilo potrebnih korakov, ampak je dopustilo kršitev obrtnega reda, tako je bilo glede raznih drugih točk, na podlagi katerih so se godile delavcem velike krivice. Govornik je vse take slučaje tudi navedel, citiral določbe

obrnega reda, in zbrani delavci so videli, da se je postopalo v tovarni proti omenjenim določbam, da so gospodje Pichlerji ob vsaki priliki kršili obrtni red.

Govornik je dejal, da bi bila z ozirom nato, da izvira velika krivda teh obupnih razmer od strani obrtnega nadzorstva, pač dolžnost vlade, da bi ostro posegla vmes.

Nato je natančno razložil, kakega velikega pomena je organizacija delavstva, posebno sedaj, ko se podjetniki trdno združujejo in vodijo boj proti delavstvu v svrhu poslabšanja delavskih razmer. Upati je, da se bo zatirano delavsko ljudstvo spametovalo vsaj sedaj, ko tako živo občuti udarce nasilnega kapitalizma.

Govorilo je nato mnogo štrajkujočih, nakar je bil shod zaključen. Delavstvo se je razšlo v trdni zavesti, da hoče solidarno vztrajati v boju za svoje pravice in da doseže častno zmago.

Nar. dol. organizacija.

Opozorjamo vse trž. slov. delavstvo, da se udeleži shoda, ki bo v nedeljo ob 10. popoldne v društvenih prostorih pri Sv. Jakobu in na katerem se bo poročalo o štrajku v Trž. tehn. zavodu.

Vsak član NDO, ki se nahaja v štrajku, naj se zgleda vsak dan od 10 do 11 predpoldne, ali pa od 4 do 5 popoldne v uradu NDO, in sicer s člansko knjižico.

Posredovalnica dela NDO. Išče se 20 kamnosekov (mramor) za Dalmacijo. Delo stalno. Vožnja v Dalmacijo se povrne. Oglasiti se je v uradu NDO v ul. sv. Frančiška št. 2. I.

Ženska skupina NDO priredi v nedeljo ob 4 popoldne važen sestanek v prostorih „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ v ulici Torre bianca št. 41. Na tem sestanku se bo poročalo o važnosti predavanj.

Skupina pekovskih pomočnikov vabi na sestanek, ki bo danes v petek ob 10 predpoldne v društveni dvorani NDO, ulica Sv. Frančiška št. 2.

Govorniška šola NDO. Danes, v petek ob 8. zvečer govorniška šola v društvenih prostorih.

Gostilniška zadruga članov NDO opozarja svoje člane, da se v obilnem številu udeleže občnega zbora, prihodnje nedeljo ob 10 predpoldne v dvorani NDO.

III. občni zbor godbenega odseka NDO. Minuli četrtek se je vršil v društvenih prostorih pri Sv. Jakobu III. občni zbor godbenega odseka NDO, ki ga je namesto odstopivšega predsednika otvoril podpredsednik D. Kapelj, ki je poročal o društvenem delovanju v minolem letu in izrekel zahvalo vsem dobrotnikom na raznih njihovih prispevkih.

Tajnikovo poročilo je bilo jednoglasno sprejeto. Iz blagajniškega poročila je razvidno, da je imel odsek v minolem letu dohodkov K 5.424 70 stroškov pa K 5.376 64. Nato so bili izvoljeni: za predsednika Rudolf Pregarc, v odbor pa: Anton Kolombin, Josip Stojkovič, Leander Pegan, Josip Antonič, Alojzij Hočevar; namestniki: Dominik Kapelj, Josip Kljuder, Anton Cotmann; pregledovalca računov: Anton Pirjevec in Ivan Vodopivec.

Pri slučajoostih se je oglasilo več članov k besedi. Sklenilo se je tudi, da bodo podporni člani, ki so dosedaj plačevali 20 vinarjev mesečno, odsedaj plačevali 50 vin. mesečno, zato pa je odsek obvezan v slučaju smrti podpornega člana svirati pri pogrebu. Sklepalo se je o raznih notranjih in zunanjih zadevah odseka, nakar je predsednik opozarjal člane na njihove dolžnosti iz zaključil zborovanje.

Odbor se je v prvi seji konstituiral tako-le: predsednik Rudolf Pregarc, pod-

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE
ulica Sanità 23-25 prithlje.

Na javni dražbi, ki se bo vršila jutri v soboto, dne 15. t. m. od 9 do 12 dop., se bo prodajalo:

Avtomatični igralni stroji, gramofoni s pločami, zlati prstani, ura (regulator), omi-valnik z mramorjem in zrcalom, omara, po-barvana kuhinjska omara, obešalniki iz bambusa, puit, nekaj moške obleke, več parov škornjev za moške in ženske.

Dr. Dinko Tecilazič

zdravnik za otroške bolezni

je prevzel svoje delovanje

in ordinira od 2 do 4 popoldne.

Trst - ulica Stadion št. 6, I. n.

POHIŠTVO SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRSE

Mnenje gospoda dr. A. Elssenwenger-ja
sekundarija otroške bolnišnice Karolina na Dunaju.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Mogoče mi je poročati vam z veseljem, da večkrat pri priložnosti predpisujem z izbornim uspehom Vaše ŽELEZNATO KINA VINO SERRAVALLO.

Dunaj, dne 3. junija 1911.

Dr. ELSENWENGER.

NIKDAR VEČ
se ne more nabaviti
POHIŠTVO
po tako izredno nizkih cenah
kakor se sedaj prodajajo v
Trstu, v ulici Caserma št. 4.
Čas prodaje: od 9 do 1 in 3 do 7 zvečer.

ALOJZIJ TAVČAR-DUTOVLJE
avtorizirano stavbno in kamnoseško podjetje
zapriseženi sodni izvedenec
izvršuje vse potrebne načrte, proračune, cenitve za stavbe, vodnjake, ceste, nagrobne spomenike in druga monumentalna dela. Cene zmerne.

Dr. Korsano
se je preselil v
ulico S. Lazzaro št. 17, I.
(Palazzo Diana)
Za cerkvijo Sv. Antona novega.

Dr. Pečnik
Dr. PETSCHNIGG
Trst, via S. Caterina št. 1.
Zdravnik za notranje (splošne) bolezni.
8-9 in 2-3 in špecialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11%—1 in 7-7%.

PAROPLOVNA DRUŽBA D. TRIPCOVICH & Ci.
TRST
Osebni promet
iz Trsta v Jakin, najhitrejša proga
s parobrodom na dva vijaka „GRAF WURMBRAND“.
Prevoz čez morje v 9 urah:
vsako sredo ob 7 zjutraj od pomola sv. Karla, začenši z 12. marcom t. l. do preklica;
iz Trsta v Jakin, direktna proga
z zvezo z brzovlakom v Rim in nazaj
s parnikom na 2 vijaka „CYCLOPS“; vsako soboto ob 4 pop., do preklica, iz proste luke;
iz Trsta v Benetke, ekspresna proga
s parnikom na dva vijaka „Graf Wurmband“; vsako soboto ob 2 popoldne in vsako nedeljo ob 4 pop. od pomola sv. Karla; začenši s 15. marcom t. l. do preklica. Pojasnila, prospekti, vožnji listki pri družbi v Trstu in njenih raznih zastopstvih, v odpremnem potniškem uradu avstr. Lloydja, v potovalni pisarni P. Christofidis in družbeni lopi na pomolu sv. Karla.
Družba si pridružuje izpremembe brez poprejšnjega obvestila; v smislu prometnega pravilnika.

Vsem : gospodinjam
toplo priporočamo
KOLINSKO CIKORIJO
edino pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.
v korist družbi sv.
Cirila in Metoda I

Velika zaloga vsakovrstnega sira, masla in slanine. Priporočam trgovcem in gostilničarjem parmezan l.a po K 2.30 in naprej, kakor gorgonzola, ementalski, ovčji, trapistovski sir in vsakovrstne slanine. — Priporočila se vdani
J. J. Suban, Trst, ulica Glorjola Vasari št. 10.

predsednik Anton Kolombin, tajnik Josip Stojkovič, I. blagajnik Kapelj Dominik, od bornika Josip Antonič in Alojzij Hočevar.

Tem potom opozarja odbor vsa slavna društva in korporacije v mestu in na deželi, da se ob priliki raznih narodnih prireditvev obračajo naravnost pismenim ali ustnim in potem na društvenega blagajnika Leandra Pegana ul. Molino a vento št. 3, „gostilna Tomažič“ Trst. Vsa pisma in vabila na razne druge osebe se smatrajo za neveljavne.

Socijalni demokratje terorizirajo. — V Nabrežini so začeli socijalni demokratje groziti vsem onim kamnosekom, ki so se vpisali v NDO. Dne 10. t. m. je izgubil delo delavec Ivan Tence iz Sv. Križa. Bil je v službi pri trdki Benvenuti v Nabrežini in je moral zapustiti službo, ker so socijalni demokratje pritisnili na podjetnika in zagrozili, da napravijo štrajk, če članov NDO ne odpusti z dela. Podružnica NDO v Sv. Križu se je obrnila na centralo NDO, ki je napravila ovadbo. Pritiskači bodo zaradi izsiljevanja ostro kaznovani. Vse kamnoseke v Nabrežini, Sv. Križu in drugih vaseh pa pozivljamo, naj se nič ne strašijo pred socijalno-demokratskim terorizmom, ampak naj se organizirajo brez strahu v NDO, kajti NDO bo branila vsakega. Če socijalni demokratje ne zavzamejo drugega stališča, naj ne pričakujejo, da bi jim prizanašali.

Vesti iz Goriške.

Odlikovanje. Cesar je podelil predsedniku okrožnega sodišča Henriku Cafauri naslov dvornega svetnika.

Na naslov c. kr. poštne in brz. ravnateljstva v Trstu! Kako se rešujejo najnujnejše prošnje pri tej tako potrebnih instituciji, je pač neverjetno. Prošnje se mora poslati na to upravo vsaj pol stoletja pred uresničenjem, tako, da v času dolgočasnega reševanja prošnje izumira vsaj ena generacija. In vendar si ni želel ustanovitelj te prekorsne institucije takih poštnih zvez, kakršnih imamo ravno v območju slavnega tržaškega poštne ravnateljstva. Tudi poznejši paragrafi te ustanove določujejo vse drugače glede poštnih zvez, nego pa jih izvaja ravno to ravnateljstvo.

Res, da vsem naenkrat se ne more ustrezati. Toda dobiti je občarjev, ki že kar polstoletja opravičeno, a vendar brez vsakega uspeha prosijo najskromnejše poštne zveze. Sicer so jim na pristojnem mestu že večkrat obljubili vse, toda dejanja le ni od nikoder.

Kako pravično je to ravnateljstvo, to je razvidno iz sledečega.

Mnogo je vasi, ki dobivajo pisma vsak dan in še celo dvakrat na dan, medtem, ko je bolj obljubljenih vasi, ki so vrhu tega še bližnje poštnemu uradu, ki pa nimajo najmanjše poštne zveze. Tako lepe razmere imamo v blaženi Primorski (zraven neštivila drugih) tudi glede pošte. Sicer pa se zdi človeku kakor da bi bila ravno naša dežela zakleta. Kajti za vsako najmanjšo drobtinico pravice od strani državnih oblastev se mora človek takorekoč popolnoma ugonobiti s prosjačenjem za vsak malenkosten uspeh.

Ljudstvo pač občuti vedno bolj udarce od vseh strani naše slavne mačehovske vlade. Plačuj na vse strani in za vse! Od vsega tega pa ne imej ničesar. Dasi je prebivalstvo iz kanalskih vasi Vrh, Kostanjevica, Nekovo in dr. v neposrednji bližini Kanala, dasi mora ravno tako plačevati za poštno pošiljatev, kakor prebivalstvo v Kanalu samem, ali v drugih vaseh, vendar ni, odkar stoji svet, dobila še niti ene poštne pošiljatev, dostavljene na dom. To je sramota — škandal za XX. vek!

Kakor da so te vasi kje v Sibiriji. Še v Sibiriji dobivajo ljudje vsaj vsakih 100 let pošto na dom. V vaseh Vrh, Kostanjevica, Nekovo in dr. pa še vsakih 100 let **enkrat ne.**

In ravno te vasi prosijo že skoro polstoletja za najprimitivnejšo poštno zvezo; toda slavno c. kr. poštno in brz. ravnateljstvo v Trstu je popolnoma gluho za take prošnje.

Pak, če že ne moremo dobiti te do-brote moderne države, pa naj vsaj svet izve, kako brezobzirno zanemarljivo poštno ravnateljstvo gospodarske interese našega prebivalstva. Hočemo radikalno obračunati ravno s to upravo!

Končno še vprašamo slavno c. kr. poštno in brz. ravnateljstvo v Trstu: Nas-li hoče slavno isto smatrati enakopravnimi državljani, ki jim gredo kakor drugim, ki imajo pod isto upravo poštne zveze do vsake posamezne osamljene kočje? Ali pa je tudi tu vmes... slavočobstvo, kakor je že ukoreninjeno po raznih avstrijskih državnih uradih?!

Za župana na Žagi pri Bovcu je bil izvoljen zopet g. Alojzij Žagar, posestnik in trgovec.

Avtomobilna zveza po goriških Brdih. Govorilo se je večkrat o železnici po Brdih; all vselej so se jemale v pretres tudi velike težkoče za tako železnico in stroški. Počasi se opuščja misel na brisko železnico, nameravajo za uvesti avtomobilno zvezo med Gorico in Krmimno po Brdih. Brici imajo težave z osebnim in blagovnim prometom, zato si jih hočejo olajšati s tako zvezo. Ustanovil se je odbor, v katerem so

zastopniki vseh briskih občin, in ta odbor sklicuje na dan 16. t. m. shod v Šmartnem; na tem shodu se bo obširno razpravljalo o avtomobilni zvezi po Brdih.

Čitalnica na Bianči v Gorici je ustanovljena. Predsednikom je izvoljen dr. Fr. Irgolič; v odboru so: železniški uradnik Testen podpredsednik, Pompe tajnik, Oberdank, blagajnik, učitelj Turk, knjižničar. Pevski zbor društva šteje 30 pevcev, pevovodja in učitelj-voditelj R. Žnidaršič. Članov ima čitalnica doslej nad 80. Lepo naj prospeva to važno obrambno društvo in čuvati treba nad njim, ker bo izpostavljeno na padom naših sovražnikov.

DAROVIL

— Svetlovanski podr. CMD je daroval g. J. Kariž 1 K, ker mu je g. Hvala — sedaj v Dutovljah — odstopil zgodovinsko razglednico.

— Šentjakovski podružnici CMD je izročila g. Jelka Rapotčeva 20 K, ki jih je daroval g. N. N. Isti podružnici je daroval g. Ivan Meže 1 K. Iskrena hvala!

— Za rojansko podr. CMD so darovali: v spomin na pok. go. Embergerjevo nabral g. Lavrenčič K 20; Lud. Gržina daroval namesto honorarja g. dr. Pertotu K 5; na „Višavi“ se je nabralo pri balncanju K 120; nabiralnik v roj. Kons. društvu K 12, skupaj K 3820.

— Za šopek povestic M. A. Lamurskega so darovali moški podružnici CMD g. Ivan Kokalj K 5, Linčič Knaus K 1, Franjo Hmelak K 1. Denar hrani uprava.

— Ob letnem zaključku „Prvomajniškega kluba“ v gostilni pri g. Franu Štrancarju v ul. Giuliani 32, so darovali udje, za družbo CM K 20, ki se izroče družbenemu blagajniku.

— V počeščenje spomina g. dr. Rudolfa Abrama je daroval g. dr. Matej Pretner „Dijaškemu podpornemu društvu“ K 20.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 v. besede. Mastno tiskane besede enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 v. Plača se takoj inseratnemu oddelku.

Izvežban korespondent, zmožen slovenskega, nemškega in laškega jezika, z dovršeno tehniko, tudi zanesljiv računovodja, ponuja na podlagi izvrstnih spričeval svojo službo. Prijazni dopisi inseratnemu oddelku „Edinosti“ pod „Korespondent“.

Lovski pes, bel, s svetlimi rjavimi lisami, z belim, znamko št. 794, se je izgubil v Merčah pri Sežani. Oddati ga je proti nagradi lovskemu čuvaju v Merčah.

Hišica z zemljiščem v Rocolu se proda po nizki ceni. Pojavnila ul. Chiozza 81. 475

Službo išče 15letna Slovenka. Naslov pove inseratni oddelku „Edinosti“.

Obleke za moške, dečke. Tedenaka ali mesečna plačila. Najnižje cene. Levi, ul. Antonio Cacia 6, prvo. 551

Pestunjo, ki zna tudi hišna dela opravljati, se išče. Naslov pove inseratni oddelku „Edinosti“ pod št. 546. 546

Brivska dvorana. Slavnemu občinstvu, posebno in Rojana in okolice, se priporoča brivska dvorana v ulici Montorsino 7. Za dobro postrežbo jamči Štefan Vukomanovič, brivec.

Sobico, novo opremljeno, prost vhod, parketi, odda majhna družina za 24 kron. San Giacomo in Monte št. 12, vrata 13. 556

Jutri torej se vrši plesni venček narodnega kluba „Triglav“, v dvorani NDO, ul. S. Franceco št. 2, I, ki se prične ob 8 zvečer in konča ob 2 zjutraj. 520

RADOSLAV PETRIČ

Trst, ulica Geppa št. 12, Telef. 1025.

Priporoča svoja zamčeno pristna dalma tinska vina in izvrstni istrski teran.

Asti in šumeči refošk in vermouth

lastnega in odlikovanega pridelka. Za prodajalce nizke in konkurenčne cene.

POSTREŽBA NA DOM.

Silvestro Ricci

Trst, ul. dell' Istria 79 (Zg. Čarbola, Ponzano sup.)

Tovarna cementnih plošč in cevi v veliki izbiri. Izvršujejo se tiskarska dela. Cene nizke.

Hans Scheidler

zobotehnik

bivil: prvi zobotehnik Dr. Ferdinanda Tanzer

Sprejema od 9—1 in od 3—6. 575 Trst, Piazza C. Goldoni št. II.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

Pahor :: TRST ::

Velika izbira čevljev za moške, ženske in otroke. — Sprejema naročila po meri ter tudi popravila :: po jako nizkih in zmernih cenah.

TEODOR KORN
Trst, ul. Miramar št. 71
Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste.
PREJEMAJO SE VSAKOVRSNA DELA IN POPRAVE
PO NIZKIM CENAM.
:: Delo dobro in zamčeno. ::
Telef. 25-26. □ Poslovodja: Franje Jenka.

GOSTILNA N. D. O.

v Trstu, ulica Carradori št. 18
zi jo sedaj vodi g. HINKO ROŠIČ, se dobi vedno svež pivo, prve vrste vino-teran, čorka in mrzla jedila ob vsakem času. Na razpolago več sob za prenočišče po nizkih cenah. — Priporoča se za obiten obisk.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Glosue Carducci 27.
Velika izbira moških in ženskih čevljev. — Poprave se izvršujejo točno in solidno
po zmernih cenah

Slovenska šivilja

se priporoča cenj. občinstvu.
Ljuboslava Baučer
Trst, ul. Istituto št. 13, Trst
prtiličje.

Želodčne bolezni, hemoroidi, zapeka lišaj, kožni izpuščaji, ranitve na nogah.
Brezplačno sporočim, kdor trpi na želodčnih in prebavnih težavah ter zaprtju, krvnem zastajanju, kakor tudi hemoroidih, lišaju, ramtrah na nogah, vnetjih itd., kako so se mnogoštevilni bolniki, ki so dolga leta trpeli na teh boleznih, hitro in trajno iznebiti teh nadlog. Na razpolago je več nego 10 000 zahvalnih in priznalnih pisem.
Krankenschwester Klara
WIESBADEN, Walkmühlstrasse 26.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel dobroznano
trgovino jestvin
Antonija Mihelič
v Trstu, ul. Rojan št. 8
FRAN SLUGA.

Ljudska urarna
BOGOMIL PINO
Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13 (nasproti cerkve sv. Antona novega)
Bogat izbor ur, verižic, ovratnih verižic, uhanov, prstanov, zapestnic itd. Konkurenčne cene.

Zaloga tu- in inozem. vin špirta likerjev in razprodaja na drobno in debelo

JAKOB PERHAUC
Trst, Via delle Acque št. 6, Trst (Nasproti Caffè Centrale)
Velik izbor francoskega šampanjca, penetnih desertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux Burgunder, renskih vin, Mesella in Obisanti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, slivovec in brinjovec. Izdelki I vrste, došli iz deželnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razprodaja se po povzetju. Ceniki na sahtovo in franko.
Razprodaja od pol litra naprej. 568

Alojzij Boik
Trst ul. Belvedere 3, Tel. 342 R.VIII.
Trgovina dellkotes, kolonijalnega blaga in jestvin vseh vrst. — Blago vedno sveže in prve vrste. — Razpošilja se tudi po pošti in dostavlja na dom.

Novi zobozdravniški ambulatorij
ul. Rossini št. 12 (vogal ul. delle Poste)
Laboratorij za moderno dentistiko.
Umetni zobje od K 4— dalje, plombe z materijalom najboljšee kakovosti po K 2. Izdiranje zob brez bolečin po 2 K.
Ordinacijske ure:
od 8 dopol. do 1 pop. in od 3 do 7 zvečer.
Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12.

Umetno - fotografični atelje
Trst, ulica Rivo št. 42 (prtiličje) — pri Sv. Jakobu — (prtiličje)
Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razglede, posnetke, no-tranjost lokalov, poročanske pl. tde za vsakovrstne spomenike itd. itd.
Posebnost: Povečanje vsake fotografije
Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta

Artistični fotografični zavod
Ezio de Rota - Trst
ulica Barriera vecchia št. 27 (nasproti lekarne Picciola). — Fotografirje na svetlem in motnem papirju, plastično in naravno izvršene. Povečanje vsake slike na olje, akvarel ali pastel. Specialiteta: Dopisnice z artističnimi pozami 10 komadov 3 K. Zavod je odprt od 8 zjutraj do 6 popoldne. Fotografira se ob kakršnem si bodi vrenenu.

Prodajalnica ur in dragocenosti
G. Bucher
(ex drug Dragotina Vekjeta)
Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) Corso št. 36.
Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravila vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure.
DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

Virgilio Rapotec
priporoča cenjen občinstvu Trsta in okolice svoja
mesnico
nahajajočo se
v ulici Sette fontane 35
v kateri prodaja goveje, telečje in janječje meso prve vrste ter perutnino po zmerni ceni.

Matija Bulić
priporoča cenj. občinstvu
svojo gostilno „Ai buoni amici“ v Trstu, ulica Belvedere šte. 39, točilnico vina in piva z raznimi mrzlimi jedili
v Trstu, v ulici Benvenuto Cellini št. 7. gostilno „Al buon Almissan“ v Rojanu, ul. Montorsino 3, točilnico vina v Barkovljah (Bovedo), ul. Perarolo št. 342 (hiša Ščuka).
Toči se prvovrstno dalmatinsko črno, belo in opolo vino iz Omiša ter pivo.